

СТАНОВИЩЕ

НА ДОЦ. Д-Р ВЕНЦИСЛАВ СТАТЕВ СТАТЕВ ЧЛЕН НА НАУЧНО ЖУРИ В КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТ”

Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки.

Професионално направление: 3.9. Туризъм.

/Икономика и управление на туризма
(Специализирани видове туризъм и
трансгранично сътрудничество)/.

Обявен в Държавен вестник бр. 36/17.04.2026 г.
за нуждите на катедра „Туризъм“, Стопански факултет,
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград

В обявената процедура за заемане на академична длъжност /АД/ „доцент” и съгласно заповед № 1362/16.06.2026 г., доц. д-р Венцислав Статов бе определен за член на Научно жури. Съгласно предложение, направено по време на първото му заседание /видно от протокол №1 /25.06.2026 г./, бе гласувано авторът да изготви настоящото становище.

Данни за конкурса

Конкурсът за заемане на АД „доцент” е обявен в ДВ, бр. 36/17.04.2026 г. и е по предложение на колегиума от катедра „Туризъм” към Стопански факултет. Предложението на катедрата е преминало през всички предвидени нива на одобрение, съгласно действащата нормативната база на ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград.

За обявения конкурс документи е подал един кандидат: гл. ас. д-р Руска Венциславова Божкова. Не са констатирани нарушения по изпълнението на процедурата по конкурса. Документите на кандидата, подал документи за участие в конкурса са изрядни.

Кандидатът е изпълнил минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и допълнителните университетски изисквания по чл. 5 от Правилата за събиране, актуализиране и използване на наукометрични данни във ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград.

Данни за кандидата

През 2006 г., Руска Божкова завършва ОКС „бакалавър“ в Университет по социални и политически науки „Пантио“, Република Гърция, специалност „публична администрация“.

През 2009 г. завършва ОКС „магистър“ в Университет по социални и политически науки „Пантио“, Република Гърция, специалност „Икономическо и регионално развитие“.

През 2013 г., от ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград ѝ е присъдена ОНС „доктор“ по специалност – 05.02.18. Икономика и управление /туризъм/, със защитен дисертационен труд на тема: „Междурегионални особености на селския туризъм“ / диплома № 0073/18.04.2013.

От 2013 г. работи като асистент в катедра „Туризъм“ при Стопански факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград, а от 2015 г. е главен асистент в същата катедра.

Гл. ас. д-р Руска Божкова има сериозни достижения в усвояването на чужди езици. През 2020 г. в ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград, успешно завършва обучението си в ОКС „магистър“, специалност „Превод /гръцки език/“. Има завършено последно ниво за владеене на английски език /Certificate of Proficiency in English/ и има присъден Zertifikat Deutsch - третата степен (B2) по шестстепенната скала за отчитане нивото на развитие на уменията на Общоевропейската езикова рамка.

Описание на научните трудове

В обявения конкурс за АД „доцент“, гл. ас. д-р Руска Венциславова Божкова участва с 25 публикации. Публикациите са пряко или косвено свързани с тематиката на П.Н. 3.9. Туризъм и обявената научна специалност. В структурно отношение, публикациите са класифицират както следва: монографии – 2 бр. /самостоятелни/; статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани или индексирани в световноизвестни база данни с научна информация – 9 бр. /в т.ч. една самостоятелна публикация и осем в съавторство с двама и повече автори от България и чужбина/; статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 11 бр. /в т.ч. осем самостоятелни публикации и три в съавторство с двама и повече автори от България и чужбина/; самостоятелен учебник – 1 бр. и участие в колективни монографии – 2 бр. /в съавторство/.

Достатъчен брой /9/ от представените публикации за участие в конкурса са публикувани в първичните база данни SCOPUS и WoS. Научната продукция на гл. ас. д-р Руска Божкова е публикувана предимно на английски език.

От направения задълбочен анализ на представените публикации, може да бъде направен извода, че техният фокус напълно отговаря на обявената научната специалност в настоящия конкурс. Авторът на настоящото становище потвърждава, че публикациите на гл. ас. д-р Руска Божкова могат да бъдат групирани по следния начин¹:

¹ С „R“ са отбелязани публикациите /статии и доклади/ от реферирания списък, а с „NR“ публикациите /статии и доклади/ от нереферирания списък, предоставен в пакета документи от кандидатката по конкурса.

- публикации в областта на регионалните икономически аспекти на туризма – двете публикувани глави от монографии; R1; R2; R4; R8; R9; NR1; NR2; NR4; NR5; NR8 и NR9;
- публикации в сферата на специализираните видове туризъм – учебник „Международен туризъм“; R5; R6; NR6; NR10 и NR11;
- публикации в областта на трансграничното сътрудничество – NR 3;
- публикации засягащи текуща проблематика на обучението в средни и висши училища – R3; R7; NR7;

В основния труд на гл. ас. д-р Руска Божкова - монографията „Специализирани видове туризъм в трансграничния регион България - Гърция“ - са изследвани нагласите на гръцките туристи, посещаващи Югозападна България /област Благоевград/, както и на българските туристи, посещаващи северна Гърция /област Серес/. В монографията е направен сравнителен анализ на съществуващите мотивации на българските и гръцките туристи да посещават съответния регион. В тематичен аспект, монографията може да бъде отнесена към първото и третото от направената по-горе групировка на тематични направления.

Втората монография „Динамика на входящия туризъм в Гърция“ е публикувана оригинално на английски език, което увеличава значително шансовете ѝ да достигне до по-широка читателска публика. В тематичен аспект, във фокуса на монографията попадат рекордните туристически приходи и разходи през 2024 г., отразяващи успешното възстановяване на туризма в Гърция след пандемията от COVID-19, както и задълбочен анализ на емитивните за Гърция туристически пазари.

Гл. ас. д-р Руска Божкова е участвала успешно в международни научни проекти - 8 бр. и един национален научен проект.

Научни приноси

Приносните моменти в научните публикации на гл. ас. д-р Руска Божкова в обобщен вид по направления /формулирани по-горе в изложението/, могат да бъдат представени както следва:

I. Научни приноси в областта на регионалните икономически аспекти на туризма:

- разработен е комплексен аналитичен подход за оценка на регионално развитие на туризма, основан на взаимодействието между икономически, социални и устойчиви фактори, обхващащ в географски аспект части от България и Гърция;
- чрез иконометрични модели е изследвана системата „регионална икономическа политика-миграционни процеси-туристически потоци“. Разгледано е влиянието на нелегалната миграция и кризисните процеси върху развитието на сектор туризъм;

- разгледан е приносът на сектор „туризъм“ за катализиране на регионален икономически растеж в условията на кризи /икономическа, здравна, миграционна, COVID-19/ с акцент върху адаптивността на съвкупното туристическо предлагане.
- разгледани са възможностите чрез партньорства, местна идентичност и диверсификация на туристическите продукти, да се избегнат негативните тенденции върху развитието на туризма.

II. Научни приноси в областта на специализираните видове туризъм:

- анализирани са регионалните особености на регион Югозападна България и регион Северна Гърция за развитие на селски, културен, религиозен и уелнес туризъм;
- обоснована е ролята на здравния туризма като фактор за повишаване качеството на живот в силно урбанизираните райони и преобладаващо застаряващо население;
- разгледани са възможностите на извънградския туризъм като инструмент за катализиране на икономически растеж в периферни градски и селски региони;
- приведен е доказателствен материал за потенциала на специализираните видове туризъм за увеличаване на доходите на местното население, чрез емпирични изследвания и добри практики от България и Гърция.

III. Научни приноси в областта на трансграничното сътрудничество:

- предложени са модели за трансгранично сътрудничество между България и Гърция в областта на селския и устойчивия туризъм;
- приведени са доказателства за наличие на синергетичен ефект от разгръщане на трансграничните партньорства в областта на туризма;
- миграционни процеси, икономически неравенства и глобални кризи са разгледани като фактори за стимулиране или възпрепятстване развитието на туризма;
- подпомогнати с идеи са местните власти при разработване на техните политики и програми в частта трансграничен туризъм.

IV. Научни приноси в областта на образованието:

- предложен е модел за актуализиране на учебното съдържание на учебни дисциплини /с фокус предприемачество и туризъм/ в пост-COVID среда;

- изследвано е влиянието на интеркултурното образование в условията на икономическа и миграционна криза, с акцент върху социалната интеграция и устойчивото развитие на туристическите дестинации;
- изследвана е системата „образование-интернационализация-туризъм“, в т. ч. значението на академичната мобилност и улеснения достъп до оперативна информация.

Гл. ас. д-р Руска Божкова е посочила 75 цитирания, 25 от които са в SCOPUS и WoS. Цитиранията отразяват значимите ѝ научни достижения и чувствително надвишават изискуемият от нормативната база минимум.

Преподавателска работа

Гл. ас. д-р Руска Божкова води фундаментални учебни дисциплини при ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“, специалност „Туризъм“ като: Устойчиво управление на селския туризъм, Управление на туристическите атракции, Международен и вътрешен туризъм, Селски туризъм, Управление на туристическите преживявания и др.

Гл. ас. д-р Руска Венциславова Божкова е научен ръководител на дипломанти, ментор по практика на студенти, дългогодишен академичен наставник на чуждестранни студенти (над 650 гръцки студенти до момента). Била е член на общото събрание на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград, на Факултетния съвет на Стопански факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград и на Академичния съвет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград.

Критични бележки

Авторът на настоящото становище няма значими критични бележки към научната продукция на гл. ас. д-р Руска Божкова. Препоръката е на база научноизследователския опит и натрупаните знания да подпомага успешно актуализацията на учебния процес на студенти от П.Н. 3.9. „Туризъм“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград и при интерес на останалите членове от катедра „Туризъм“ да бъде поставено начало на дискусия за инициране разработване на програма в ОКС „Магистър“ с фокус особеностите и преимуществата на трансграничното развитие на туризма.

Заклучение

От таблица 1 е видно, че гл. ас. д-р Руска Божкова напълно отговаря на критериите за минималните наукометрични показатели за заемане на АД „Доцент”.

Таблица 1.

*Минимални и индивидуални наукометрични показатели
за заемане на академична длъжност „доцент”*

Група показатели	Наименование	Минимални изисквания АД „Доцент“	Брой индивидуални точки кандидат
А	Показател 1	50	50
В	Показател 3	100	100
Г	Сума от показателите от 4 до 10	200	292,6
Д	Сума от показателите от 11 до 13	50	670
Е	Сума от показателите от 14 до края	-	215
	СУМА:	400	1327,6
Е*	Сума от показателите от 14 до края	30	240
	ОБЩА СУМА:		1567,6

В заключение, отчитайки спазването на разписаните изисквания по процедурата за заемане на АД „Доцент“, доказаните научно-изследователските постижения, активната преподавателска дейност и придобитата компетентност на кандидата, авторът на настоящото становище дава **ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА** за кандидата по конкурса и препоръчва на научно жури, членовете му да гласуват положително за присъждане на АД „ДОЦЕНТ” на гл. ас. д-р **Руска Венциславова Божкова** в област на висшето образование: 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление: 3.9. „Туризм“ /Икономика и управление на туризма (Специализирани видове туризъм и трансгранично сътрудничество)/.

07.07.2026 г.
Велико Търново

Изготвил становището:
/доц. д-р Венцислав Статев /

OPINION

by

Assoc. Prof. Dr. Ventsislav Statev Statev
Member of the Scientific Jury

in a competition for holding the academic position “**Associate Professor**”

Field of Higher Education: **3. Social, Economic and Legal Sciences**

Professional Field: **3.9. Tourism**

/ Economics and Management of Tourism

(Specialized Types of Tourism and

Cross-Border Cooperation) /

Published in the State Gazette, issue No. 36 / 17.04.2026

for the needs of the Department of Tourism, Faculty of Economics,
South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad

In the announced procedure for holding the academic position (AP) “**Associate Professor**” and pursuant to Order No. 1362 / 16.06.2026, Assoc. Prof. Dr. Ventsislav Statev was appointed as a member of the Scientific Jury. According to a proposal made during its first meeting (as evidenced by Minutes No. 1 / 25.06.2026), it was voted that the author prepare the present opinion.

Data on the Competition

The competition for holding the AP “**Associate Professor**” was announced in the State Gazette, issue No. 36 / 17.04.2026, following a proposal by the academic staff of the Department of Tourism at the Faculty of Economics.

The proposal of the department passed through all required levels of approval in accordance with the current regulatory framework of South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad.

One candidate submitted documents for participation in the announced competition: **Chief Assistant Prof. Dr. Ruska Ventsislavova Bozhkova**. No violations were identified in the implementation of the competition procedure. The documents of the candidate are complete and compliant.

The candidate has fulfilled the minimum national requirements under Art. 2b, para. 2 and 3 of the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ADASRB), as well as the additional university requirements under Art. 5 of the Rules for

Collection, Updating, and Use of Scientometric Data at South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad.

Data on the Candidate

In 2006, Ruska Bozhkova completed a Bachelor’s degree at Panteion University of Social and Political Sciences, Republic of Greece, majoring in **Public Administration**.

In 2009, she completed a Master’s degree at Panteion University of Social and Political Sciences, Republic of Greece, majoring in **Economic and Regional Development**.

In 2013, South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad awarded her the educational and scientific degree “**Doctor**” in specialty 05.02.18. Economics and Management /Tourism/, with a defended dissertation entitled: “**Interregional Characteristics of Rural Tourism**” (Diploma No. 0073 / 18.04.2013).

Since 2013, she has been working as an Assistant Professor at the Department of Tourism at the Faculty of Economics of South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad, and since 2015 she has been a Chief Assistant Professor at the same department.

Chief Assistant Prof. Dr. Ruska Bozhkova has significant achievements in foreign language proficiency. In 2020, at South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad, she successfully completed a Master’s degree program in **Translation (Greek language)**. She holds a **Certificate of Proficiency in English** and a **Zertifikat Deutsch – Level B2**, the third level on the six-level scale of the Common European Framework of Reference for Languages.

Description of Scientific Publications

In the announced competition for the AP “**Associate Professor**”, Chief Assistant Prof. Dr. Ruska Ventsislavova Bozhkova participates with **25 publications**. The publications are directly or indirectly related to the subject matter of Professional Field 3.9. Tourism and the announced scientific specialty.

Structurally, the publications are classified as follows:

- **Monographs** – 2 (single-author);
- **Articles and papers** published in scientific journals indexed or referenced in internationally recognized databases – 9 (including one single-author publication and eight co-authored publications with two or more authors from Bulgaria and abroad);
- **Articles and papers** published in non-referenced peer-reviewed journals or edited collective volumes – 11 (including eight single-author publications and three co-authored publications with two or more authors from Bulgaria and abroad);
- **Single-author textbook** – 1;

- **Participation in collective monographs** – 2 (co-authored).

A sufficient number (9) of the publications submitted for participation in the competition are published in the primary databases **SCOPUS** and **Web of Science**. The scientific output of Chief Assistant Prof. Dr. Ruska Bozhkova is published predominantly in English.

Based on the in-depth analysis of the submitted publications, it can be concluded that their focus fully corresponds to the announced scientific specialty in the present competition. The author of this opinion confirms that the publications of Chief Assistant Prof. Dr. Ruska Bozhkova can be grouped as follows¹:

- Publications in the field of **regional economic aspects of tourism** – the two published monograph chapters; R1; R2; R4; R8; R9; NR1; NR2; NR4; NR5; NR8; NR9;
- Publications in the field of **specialized types of tourism** – the textbook “*International Tourism*”; R5; R6; NR6; NR10; NR11;
- Publications in the field of **cross-border cooperation** – NR3;
- Publications addressing **current issues in secondary and higher education** – R3; R7; NR7.

Monographs

In the main work of Chief Assistant Prof. Dr. Ruska Bozhkova – the monograph “**Specialized Types of Tourism in the Cross-Border Region Bulgaria – Greece**” – the attitudes of Greek tourists visiting Southwestern Bulgaria (Blagoevgrad region) and Bulgarian tourists visiting Northern Greece (Serres region) are examined. A comparative analysis of the existing motivations of Bulgarian and Greek tourists to visit the respective regions is conducted. Thematically, the monograph belongs to the first and third thematic groups outlined above.

The second monograph, “**Dynamics of Inbound Tourism in Greece**”, is originally published in English, which significantly increases its potential to reach a wider readership. Thematically, the monograph focuses on the record tourism revenues and expenditures in 2024, reflecting the successful recovery of tourism in Greece after the COVID-19 pandemic, as well as an in-depth analysis of Greece’s outbound tourist markets.

Chief Assistant Prof. Dr. Ruska Bozhkova has successfully participated in **eight international scientific projects** and **one national scientific project**.

Scientific Contributions

¹ Publications marked with “R” are articles and papers from the referenced list, and those marked with “NR” are from the non-referenced list provided in the candidate’s documentation package.

The contributions in the scientific publications of Chief Assistant Prof. Dr. Ruska Bozhkova, summarized by fields (as formulated above), can be presented as follows:

I. Scientific Contributions in the Field of Regional Economic Aspects of Tourism

- A comprehensive analytical approach for assessing regional tourism development has been developed, based on the interaction between economic, social, and sustainability factors, covering geographically parts of Bulgaria and Greece;
- Through econometric models, the system “regional economic policy – migration processes – tourist flows” has been studied. The impact of illegal migration and crisis processes on the development of the tourism sector has been examined;
- The contribution of the tourism sector to catalyzing regional economic growth under crisis conditions (economic, health, migration, COVID-19) has been analyzed, with emphasis on the adaptability of aggregate tourism supply;
- Opportunities have been examined for avoiding negative trends in tourism development through partnerships, local identity, and diversification of tourism products.

II. Scientific Contributions in the Field of Specialized Types of Tourism

- Regional characteristics of Southwestern Bulgaria and Northern Greece for the development of rural, cultural, religious, and wellness tourism have been analyzed;
- The role of health tourism as a factor for improving quality of life in highly urbanized regions with predominantly aging populations has been substantiated;
- Opportunities for suburban tourism as a tool for catalyzing economic growth in peripheral urban and rural regions have been examined;
- Evidence has been provided for the potential of specialized types of tourism to increase local population incomes through empirical research and good practices from Bulgaria and Greece.

III. Scientific Contributions in the Field of Cross-Border Cooperation

- Models for cross-border cooperation between Bulgaria and Greece in the field of rural and sustainable tourism have been proposed;
- Evidence has been provided for the existence of a synergistic effect resulting from the development of cross-border partnerships in tourism;
- Migration processes, economic inequalities, and global crises have been examined as factors stimulating or hindering tourism development;
- Local authorities have been supported with ideas for developing their policies and programs in the area of cross-border tourism.

IV. Scientific Contributions in the Field of Education

- A model for updating the educational content of academic disciplines (with a focus on entrepreneurship and tourism) in a post-COVID environment has been proposed;
- The impact of intercultural education under conditions of economic and migration crises has been studied, with emphasis on social integration and sustainable development of tourist destinations;
- The system “education – internationalization – tourism” has been examined, including the importance of academic mobility and facilitated access to operational information.

Chief Assistant Prof. Dr. Ruska Bozhkova has reported **75 citations**, **25 of which** are indexed in **SCOPUS** and **Web of Science**. The citations reflect her significant scientific achievements and considerably exceed the minimum required by the regulatory framework.

Teaching Activity

Chief Assistant Prof. Dr. Ruska Bozhkova teaches fundamental academic disciplines at the Bachelor’s and Master’s degree levels in the specialty **Tourism**, such as: Sustainable Management of Rural Tourism, Management of Tourist Attractions, International and Domestic Tourism, Rural Tourism, Management of Tourist Experiences, and others.

Chief Assistant Prof. Dr. Ruska Ventsislavova Bozhkova is a scientific supervisor of graduating students, a practice mentor, and a long-term academic advisor to international students (over 650 Greek students to date). She has been a member of the General Assembly of South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad, the Faculty Council of the Faculty of Economics, and the Academic Council of South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad.

Critical Remarks

The author of the present opinion has no significant critical remarks regarding the scientific output of Chief Assistant Prof. Dr. Ruska Bozhkova. The recommendation is, based on her research experience and accumulated knowledge, to successfully support the updating of the educational process for students in Professional Field 3.9. Tourism at South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad, and, if there is interest from other members of the Department of Tourism, to initiate a discussion on developing a Master’s degree program focused on the characteristics and advantages of cross-border tourism development.

Conclusion

From Table 1, it is evident that Chief Assistant Prof. Dr. Ruska Bozhkova fully meets the criteria for the minimum scientometric indicators required for holding the AP “**Associate Professor**”.

Table 1: Minimum and Individual Scientometric Indicators for Holding the Academic Position “Associate Professor”

Indicator Group	Name	Minimum AP Requirement	Individual Candidate Points
A	Indicator 1	50	50
B	Indicator 3	100	100
C	Sum of Indicators 4–10	200	292.6
D	Sum of Indicators 11–13	50	670
E	Sum of Indicators 14–end	—	215
TOTAL:		400	1327.6
E*	Sum of Indicators 14–end	30	240
GRAND TOTAL:			1567.6

In conclusion, taking into account the compliance with the prescribed requirements of the procedure for holding the AP “**Associate Professor**”, the proven scientific research achievements, active teaching activity, and acquired competence of the candidate, the author of the present opinion gives a **POSITIVE EVALUATION** of the candidate in the competition and recommends that the members of the Scientific Jury vote positively for awarding the academic position “**ASSOCIATE PROFESSOR**” to Chief Assistant Prof. Dr. Ruska Ventsislavova Bozhkova in the field of higher education: **3. Social, Economic and Legal Sciences**, professional field: **3.9. Tourism / Economics and Management of Tourism (Specialized Types of Tourism and Cross-Border Cooperation) /**.

Date: 07.07.2026

Prepared by:

Veliko Tarnovo

.....
/ Assoc. Prof. Dr. Ventsislav Statev /